

til på sessionen. Det tyder godt for den holdning, der vil blive vist af de danske parlamentarikere og selvfølgelig af den danske regering.

Der er blevet rejst et par enkelte spørgsmål, og dem vil jeg gerne svare på:

Fru Dorte Bennedsen tager samarbejdsministrenes konsensusforslag om økonomien og budgettet for 1996 til efterretning, og det har jeg fuld forståelse for. Om det er den rigtige rækkefølge, man gør tingene i – hr. Knud Enggaard var inde på det samme – kan vi jo bruge tid på at diskutere på et andet tidspunkt, nemlig på sessionen, både i Reykjavik og senere til efteråret, hvis vi mener, at vi skal bruge tiden sådan. I hvert fald er beslutningen truffet.

Fru Dorte Bennedsen udtrykker på Socialdemokratiets vegne betænkelighed ved at indskrænke de to sessioner til én, men siger samtidig i sit indlæg, at vi skal prioritere vores tid i det nordiske arbejde således, at vi ikke bruger for meget tid på diverse enkeltmedlemsforslag, men løfter diskussionen op på et mere policyorienteret niveau – sådan hørte jeg det.

Jeg synes, man skal se forslaget om at indskrænke sessionerne som et forslag om én hovedsession plus én eller måske endda to temasessioner – det er der ikke nogen grænse for, om jeg så må sige – hvor man efter min opfattelse kan have lige så meget samarbejde og kommunikation mellem ministre og parlamentarikere, hvilket var en af fru Dorte Bennedsens begrundelser for sessionernes værdi.

Jeg tror, at én af hovedopgaverne simpelt hen bliver at løfte hele debatten op til noget andet end det, vi har været vant til gennem mere end 40 år, hvor meget arbejde jo har været koncentreret om medlemsforslag – flere ordførere har været inde på det og måske specielt hr. Hans Engell – og det har vi jo fået trappet ned gennem de senere år; men jeg tror, at retningen er rigtig: Vi skal rationalisere vores egen indsats i netop den del af samarbejdet endnu mere.

Hr. Knud Enggaard spurgte, om der eventuelt kunne blive problemer med den nordiske pasunion, og flere andre ordførere var også inde på det. Især brugte fru Jette Gottlieb meget af sin taletid netop på den problemstilling.

Til det konkrete spørgsmål skal jeg sige, at det selvfølgelig er regeringens ambition at finde en løsning på dette spørgsmål, og der er meget stor forståelse for det i statsministerkredsen, i samarbejdsministerkredsen og i udenrigsministerkredsen. Der er nedsat et udvalg af justits- og indenrigsministerielle embedsmænd på top-

plan, som til Reykjaviksessionen skal komme med en rapport til statsministrene både om de praktiske og principielle problemer i forbindelse med det og om, hvordan vi kan løse dem. Det er min og regeringens klare opfattelse, at vi finder en løsning på det spørgsmål. Vi skal finde en løsning, og dertil er der selvfølgelig en slags håndtag, synes jeg – hvis man kan bruge sådan et udtryk – i at notere sig, at Norge og Island jo er EØS-samarbejdspartnere. Man kunne godt forestille sig en eller anden form for særordning, som i det perspektiv kunne bruges i en løsning af spørgsmålet om fri rejse gennem de nordiske lande.

Til spørgsmålet om eftersyn, som hr. Knud Enggaard også rejser, og som også andre ordførere har været inde på, vil jeg sige, at det måske, når det kommer til stykket, er noget af det mest følsomme. Hr. Hans Engell var inde på det samme: at vi skal vise, at vi nu kan prioritere indsatsen, så vi ikke kun taler om koncentration. Hvis vi ikke kan bære det igennem og prioritere, er det lidt ærgerligt, for hele ambitionen for arbejdsgruppens program er, at vi skal løfte arbejdet fra det mere almindelige, rutineprægede administrative til det politikorienterede.

Til sidst vil jeg svare på hr. Aage Brusgaard's spørgsmål om sammenlægningen af ministerrådssekretariatet og Nordisk Råds præsidie- sekretariat, at det af arbejdsgruppens rapport til sessionen vil fremgå, at der er opbakning til, at man sammenlægger de to institutioner, og det vil efter min og arbejdsgruppens opfattelse give mange fordele.

Jeg skal ikke gå ind i en argumentation med Fremskridtspartiets ordfører til fordel for Nordisk Råds samarbejde. Jeg tror ikke, det ligger i min magt at overbevise Fremskridtspartiet på det punkt.

Men til slut vil jeg sige til fru Jette Gottlieb, at det jo er rigtigt, at EU ikke er hele Europa; men jeg synes, Enhedslisten fuldstændig lukker øjnene for hele perspektivet, også i det, der er blevet sagt i dag af langt de fleste ordførere, og det, der er arbejdsgruppens resultat: at det, vi står over for, er en historisk chance for at samle Europa, gøre det til et helt Europa. Det kan man gøre på mange måder, og én af måderne er, at det nordiske samarbejde, som er et internationalt samarbejde, kan bidrage til at hele Europa, hele sårene i Europa. Det er faktisk det, det hele handler om.

Hermed sluttede forhandlingen.